

KURYER LITEWSKI

W WILNIE DNIA 28 LUTEGO V. S. 1814. ROKU.

WIADOMOSCI KRAJOWE.

DZIENNIK WOJENNYCH DZIAŁAN ROSSYJSKO-
PRUSKIEJ ARMII.

(z Poczty Północnej.)

Miesiąc Listopad 1813. roku.

Rossyjsko-Pruskie Sprzymierzone Armie do dnia 26go tego miesiąca znajdowały się w następnym rozłożeniu na kwaterach: Rossyjsko-IMPERATORSKA i Królewsko-Pruska Gwardya piesza we Frankforcie, i bliskich okolicach: korpus Grenadyerów u Miltenberga: 1sza dywizya Kirysyerska w Seelingszhat, 2ga w Buhheim, 3cia w Kühlsheim; Gwardyjska dywizya kawaleryi w Gross Umszadt; Pruska Gwardya konna w Reikheim. Armia Jenerala *Blüchera* częścią pod *Kassell* opasując tamtejsze twierdze, częścią blisko *Frankfortu*: korpus Jenerala Barona *Sakena* w *Flernhem*, lekki korpus Jenerala Hrabiego *Hatowa* w *Zwingenberg*: woyska Jenerala Hrabiego *Wittgensteina*, wszedłszy w Królestwo Wirtemberskie stanęły pod *Schwebisch-Halle*. Armia zaś Austriacko-Bawarska zajmowała kwatery nad górnym *Renem* od *Manheimu* do *Bazyli*. Główna kwatera Rossyjsko-Pruskiej armii przez cały ten czas znajdowała się w *Aschafenburgu*.

Dnia 26go Listopada, część Rossyjsko-Pruskiej woysk, a mianowicie: cała Gwardya piesza i konna, korpus Grenadyerski i Kirysyerski, lekki korpus Hrabiego *Hatowa*, i woyska Hrabiego *Wittgensteina*, tudzież Armia Austriacko-Bawarska, wyruszyły ku stronie *Szwajcaryi*. Armia zaś Jenerala *Blüchera*, i korpus Jenerala *Sakena* zostały pod *Frakfortem* i *Moguncyą*. W tym marszu główna kwatera Rossyjsko-Pruskiej Armii znajdowała się: 27go w *Klein-Henbach*, 28go i 29go w *Ober-Mutau*, 30go w *Dolau*. W tym czasie, to jest: kiedy Sprzymierzone armie znajdowały się na wyżey pomienionych kwaterach. Woyska nieprzyjacielskie zostawione pod komendą Marszałka *St. Cyr* w *Dreznie*, poddały się przez kapitulacyą: twierdze *Zamosé*, *Szczecin* i *Modlin* podobnymże sposobem uległy orężowi Mocarstw Sprzymierzonych. Załoga twierdzy *Gdańska* rozpoczęła o poddanie się układy. Państwa Niemieckie należące piérwéy do związku *Reńskiego*, przyłączyły się do Państw Sprzymierzonych, i zaczęły organizować swoje woyska. Armia Austriacka we *Włoszech* oddana pod komendę Jenerala *Feldmarszałka Hrabiego Bellegarde*. Xiążę *Następca tronu Szwedzkiego* przedłużał zawoiowania swoje w *Hollandyi*, która wezwala już z *Anglii* do *Amszterdamu* Xiążęcia *Oranii*. Miasto *Hamburg*, i w niem korpus Marszałka *Davoust* było w obleżeniu. Podług odebranych nakoniec wiadomości strata Sprzymierzonych w bitwach pod *Lipskiem*, 4, 5, 6, i 7go *Pazdziernika* jest następną: zabitych 15 Sztabs-oficerów, 95 Ober-oficerów, 199 pod-oficerów, i 2,761 szeregowych: raniomych do 102 Sztabs-oficerów, 568 Ober-oficerów, 952 Pod-oficerów, i 12,065 szeregowych, zamieszanych bez wiadomości, 15 Ober-oficerów, 78 Pod-oficerów, i 2,685 szeregowych, a wszystkiego 19,535 ludzi.

(dalszy ciąg następnie)

Wilno dnia 26go *Februari* v. s.

Ich Imperatorskie Wysokosci Wielcy Xiążęta *Mikołaj Pawłowicz* i *Michał Pawłowicz* w podróży swojej do Niemiec, dnia 13go uszczęśliwili Gubernią *Wileńską* przejaz-

dem przez *Połonę*, gdzie spotkani byli na czele Szlachty przez Gubernskiego Marszałka Xięcia *Giedroycia*, a od Duchowieństwa przez Delegowanego Xcia *Gaspra Giedroycia Kanonika*.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE

Berlin dnia 26go *Lutego* n. s.

Jeden z Członków tutejszego wojennego Rządu odebrał wczoray następujące pismo: „Donoszę, że z Armią skombinowaną Szluską, postępując wielką drogą wiodącą z *Chalons* do *Paryża*, stanąłem aż w bliskości *la Ferté*, i że wkrótce rozwiązać się musi, czyli *Napoleon* dla obrony Stolicy wyda jeszcze nową bitwę, której skutek pomyślny dla oręża Mocarstw Sprzymierzonych, podług wszelkiego podobieństwa do prawdy, nie podpada wątpieniu, czyli też bez bitwy opuści *Paryż*. Wczoray między *Montmirail* i *La Ferté*, między awangardą moiego woyska i korpusem *Macdonalda*, przyszło do żywey utarczki, w której zdobyliśmy na nieprzyjacielu 3 działa. — Spodziewam się, iż mój list następny datowany będzie z przed *Paryżem*. „

Główna kwatera *Etoges* 10go *Lutego* 1814.

(Podpis)

Blücher.

Przybyły tu w nocy z 24go, na 25ty goniec z głównej kwatery *Troyes*, który dnia 14go b. m. opuścił to miasto, przywiódł od *J. K. Mości* do tutejszego Najwyższego wojennego Rządu klucze miast *Chalons* nad *Marną* i *Vitry*, tudzież kilka orłów i sztandarów na nieprzyjacielu zdobytych. — Z domesień prywatnych, które tu przez tego gońca odebrano, dowiadujemy się, że w posuwaniu się Armią Sprzymierzonej miasto *Sens* zostało zdobyte szturmem przez korpus woyska pod wodzą Królewicza *Wirtemberskiego*, i że rozmaite armie nasze pomykały się coraz bliżey pod Stolicę Państwa *Francuzkiego*. Główna kwatera Xięcia *Schwarzenberga* dnia 13go znajdowała się jeszcze w *Nogent* nad *Sekwaną*; *Feldmarszałek Blücher* w tymże czasie zrobił rozpoznanie, które dosięgało aż bliskich okolic *Paryża*. Główna kwatera *Monarchów Sprzymierzonych* dnia 15go przeniesiona została z *Troyes* do miasta *Pont sur Seine*, gdzie zamek należący do *Matki Napoleona*, na ich przyjęcie wporządzony został.

Mieszkańcy miast i wsi opuszczonych przez żołnierzy *Napoleona*, przypiąwszy do *Kapeluszów białe Kukardy*, wychodzą przeciwko woyskom Sprzymierzonym, i z wielką uprzejmością je przyjmują.

(z *G. Berlin*.)

Troyes dnia 11go *Lutego* n. s.

Obróty skrzydeł Armii Sprzymierzonej, przymusiły *Napoleona* opuścić *Troyes*. Kilka godzinami przed swoim wyjazdem, dnia 6go wieczorem, rozkazał on przyiść do siebie *Merowi* miasta, i oświadczywszy, iż dla okrycia swego odwrotu jest przymuszony zapalić to miasto, rozkazał, aby znajdujące się jeszcze rzeczy znaczney wartości, iak *nayprędzey* wywiezione bydz mogły. Na to *Mer* odpowiedział: „*N. P.* jeżeli ocalenie *Francyi* tego wymaga, tedy obróć w popiół to miasto; *Bóg* będzie kiedyś sądził sprawę nasze „ *Napoleon* odwrócił się od niego, poszedł do innego pokoju, odiechał nie przywiódłszy do skutku okrutnego zamysłu. Podług powieści wszystkich mieszkańców, w odwrocie swoim był bardzo zamysłony i smutny. Niektórzy z młodych chłopców na ulicy zawołali *vive l'Empereur*, lecz rozsądni mieszkańcy

zganili im to mocno. Zaden człowiek nieokazał przed nim najmniejszego uszanowania. Gwardye jego od wielu miesięcy nie płatne, i ciągłym cofaniem się zrażone, oświadczały głośno swe nieukontentowanie, i zapowiadały przedsięwzięcia, które pomyslny dla Napoleona przyszłości bynajmniej niewróżą. — Dnia 7go zrana woyska Sprzymierzone wszedłszy do miasta, przyjęte były z powszechną radością. — Miasto Troyes liczyło niegdyś 40,000 mieszkańców, i miało fabryki, z których niektóre od 3 do 400 ludzi zajmowały. Przez niepolityczne środki Napoleona, ludność ta do połowy zmniejszona została, i mieszkańcy straszliwie zubożeni; wszystkie ulice są pełne żebraków. Stąd pochodzi ta nienawiść, którą tu wszystkie stany bez wyjątku przeciwko Napoleonowi pałają.

Mały oddział lekkiej kawalerii między miastem Melun i Paryżem, uwolnił 400 Hiszpanów, którzy tam, jako jeńcy Francuscy, trzymani byli. Oswobodzeni, między którymi znajdnie się wielu Oficerów, już pozawczoraj przybyli do Chatillon. — Papież miał zostać przewieziony z Fontainebleau do Blois.

Chociaż z miejsc przez woyska Sprzymierzone objętych Prefekci i miejscowe Władze pouchodziły, przedsięwzięto jednak środki, aby woysko Sprzymierzone żadnego nie cierpiało niedostatku. Żywności i furazów mamy dotąd aż do zbytku prawie, i wszystkie rekwizycye z punktualnością są dopełniane; tak dalece, że woyska, chociaż niemi kray, w najściśleyszym znaczeniu tego słowa, jest zalany, nie ucierpiały jeszcze nigdy niedostatku. Konie i ludzie pomimo wielkich trudów, znajdują się w wyborzym stanie. — Codziennie powiększa się liczba jeńców i zbiegów z nieprzyjacielskiego woyska. (z Gaz. Berl.)

z Włoch dnia 10go Lutego n. s.

Wice-Król przy swoim odjeździe z Werony, wydał proklamacyę do Ludów Włoskich, w której uskarża się na Neapolitańczyków, iż ci zawiedli jego nadzieie, obracając broń swoją przeciwko woysku Włoskiemu.

Jeszcze dnia 23go Stycznia Król Neapolitański przyjął w Neapolu deputacyę od mieszkańców Rzymu, która zaniósła prozbę, aby chciał zabezpieczyć los tego miasta na wszystkie niebezpieczeństwa Anarchii wystawionego. Dnia 24go przybył Król Neapolitański do Rzymu z okrzykami radości uroczyste przyjęty; skassował wyrokiem swoim taryffę kontynentalną, otworzył porty dla wszystkich neutralnych i przyjaznych narodów, mianował Prefektem Xięcia Chigi, i inne rozrządzenia, tyczące się dobra i bezpieczeństwa Departamentu poczynił, a szczodremi darami dla ubogich, i różnemi łaskami dzień swego pobytu w Rzymie oznaczył.

Ze Szwajcaryi dnia 14go Lutego n. s.

Listy prywatne z Włoch odebrane donoszą, co następuje: „Dnia 6go Hrabia Bellegarde udał się do Bolonii dla oddania swego uszanowania Królowi Neapolitańskiemu, przy czém ten Monarcha dawał wielki obiad i bal w tém mieście. Hrabia Bellegarde pisał do Wice-Króla, iż ponieważ dowiaduje się, że małżonka jego jest bliska połogu, proponuje zatem Wice-królowi, aby ją w Medyolanie na czas słabości chciał zostawić, gdzie z przyzwoitými iey dostojestwu względami traktowana, po swoim ozdrowieniu otrzyma zupełną i ułatwioną wolność udania się za swoim Małżonkiem. Słychać jednak, że ta Pani już odiechała do Genui, i że stamtąd Wice-Król na czele woysk Francuzkich, ma szukać schronienia we Francyi. Pozostawiał on załogi w Mantui, w Peschiera i w Legnano, opatrzywszy te twierdze żywnością z Werony i od brzegów rzeki Adygi, sprowadzoną: przez to ogołocenie kraju, strudniło się znacznie utrzymanie woysk Austryackich w tych okolicach. (Podług innych doniesień Małżonka Wice-Króla odiechała do Monachium.)

Podług doniesienia Feldmarszałka Bellegarde dnia 8go Lutego, przy przejściu rzeki Mincio, zachodziły żywe i uparte z nieprzyjacielem potyczki, które, pomimo największych usiłowań i mocnego oporu nie-

przyjaciela, skończyły się z korzyścią woysk Austryackich, a woysko Wice-Króla, zostawiwszy od 4 do 500 jeńców, było przymuszone cofnąć się do Mantui i do szanicy przedmostowego Goito.

z Kolonii dnia 17go Lutego n. s.

J. K. W. Xiąże Szwedzki ze swojej głównej kwatery w tutejszym mieście wydał dnia 12go Lutego, następną odezwę do Francuzów:

„Francuzi! z rozkazu moiego Króla, podniosłem oręż dla obrony praw Szwedzkiego Ludu. Odniósłszy zemstę za wyrządzone mu zniewagi, i przyłożywszy się do oswobodzenia Niemiec, przebyłem Ren.

„Patrząc na brzegi tej rzeki, na których tyle razy szczęśliwie za was walczyłem, uczulem potrzebę wynurzenia wam myśli moich.

„Wasz Rząd usiłował ustawicznie wszystko poniżyć, aby miał prawo wszystkiém pogardzać, czas przyszedł w którym ten systemat zmienić się musi. — Wszyscy ludzie rozsądni, życzą sobie utrzymania Francyi; pragną tylko, aby ta dłużej nie była biczem świata.

„Monarchowie połączyli się z sobą, nie dla zawoiewowania narodów, ale dla tego, aby zniewoliły wasz Rząd do uznania niepodległości innych Mocarstw; te są Ich zamysły, za których rzetelność ja wam zapęczę.

„Jako przysposobiony syn Karola XIII, i przez obiór wolnego Ludu postawiony na stopniach Tronu Gustawa Wielkiego, całą moją ambicyę jest zapewnić byt dobry półwyspowi Skandynawii. Obym razem mógł, pełniąc tę świętą dla nowej Ojczyzny powinność, przyłożyć się także do dobra moich dawnych współziomków!

Wydano w moiej głównej kwatery w Kolonii dnia 12go Lutego 1814.

(Podpis)

Karol Jan.

Jenerał kawalerii Baron Winzingerode, przysłał doniesienie o niespodzianém przez siebie napadnieniu i zdobyciu miasta Avesnes, gdzie zabrał 16 sztuk dział, znaczną amunicyę, i kassę wojenną 25,000 franków. — Do tego doniesienia przyłączone jest inne od dowódcy jego awangardy z Rheims, (*) datowane 7go Lutego, podług którego, to miasto dnia 6go osadzone zostało. — Nieprzyjaciel po bitwie pod Brienne tak natarczywie był ścigany, że jego aryergarda z wielu regimentów kawalerii złożona, zupełnie zniszczona została.

Zwycięztwo Sprzymierzonych pod Brienne, nawet przez stronę zwyciężoną uznane bydz musiało. W odebranym tu Monitorze datowanym dnia 8go Lutego znajduje się doniesienie, iż w skutek tej bitwy woyska Francuzkie musiały cofnąć się do Troyes. Też gazety wyznają, że jedna baterya gwardii Cesarskiej obląkała się, i zabrana była. Pięciu Jen. Francuzkich śmierć, lub ranę odnieśli.

Breda dnia 8go Lutego n. s.

Strzelanie do Antwerpii zostało przerwane, i w oblężenie zmienione. Korpus przeznaczony do tej blokady składa się z dywizyi Saskiej mającej 10,000 ludzi, i z iednej dywizyi Angielskiej. Główna kwatery dowodzącego tym oblężeniem Xięcia Sasko Weymarskiego jest w Lier.

Mieszkańcy miast Malines, Louvain, Bruxelii i wielu innych Belgickich przyjęły woyska Sprzymierzone z nayszczerszą radością. Deputacya miasta Gant, złożyła klucze swoje w ręce Jenerała Bülow.

Spodziewamy się codziennie przechodu dywizyi Jenerała Zieleńskiego, który, po poddaniu się twierdzy Gorkum, wyruszył i łączy się z korpusem Jen. Bülow. Cały ten korpus ma przez Hennegau weyść do Pikardii, i połączyć się z korpusem Jen. Winzingerode, który przez Leodyyskie i Namiurskie kraie do Szampanii wkroczył. Ten ostatni korpus już o-

(*) Rheims, dawna Stolica Szampanii, leży nad rzeczką Vesle, zawiera 5,000 domów i 31,000 mieszkańców. W Katedralnym Kościele tego miasta Królowie niegdyś Francuzey Koronowani i namaszczeni byli.

tworzył sobie związek z Wielką Armią Feldmarszałka *Blüchera*.

Namur dnia 11go Lutego n. s.

Jenerał *Winzingerode* przemieścił stąd swoją główną kwaterę do twierdzy *Avesnes*, która równie iak miasta *Mons* i *Rheims* poddały się wojskom jego. Klucze wspomnianych miast ten Jenerał odesłał Xciti Szwedzkemu. Kozacy czynią swoje podjazdy w znaczney iuż odległości za miastem *Rheims*. Jenerał *Maison* stoi między *Ath* i *Tournai*, gdzie Francuzi mają 1,500 załogi, która tak długo trzymać się zamyśla, aż póki twierdza *Lille* żywnością opatrzona nie zostanie. Nasza lekka kawalerya mocno im zatrudnia środki takiego opatrzenia.

Londyn dnia 4go Lutego n. s.

Negocjacje o pokoy ze Stanami z iednoczonymi Ameryki, mają się rozpocząć w *Gotenburgu*, wedle poprzedniczey propozycyi ze strony Angielskiego Rządu, która przez stany Amerykańskie przeiętą została. — Woyska Angielskie w Ameryce nowe i znaczne odniosły korzyści. Dnia 19go Grudnia uderzywszy niespodzianie na twierdzę *Niagara*, częścią wycięły, częścią w niewolę zabrali ię załogę. Dla powetowania tey straty, Jenerał *Hall* z 2 tysiącami milicyi Amerykańskiej wyruszył ku *Niagara*, został iednak przez Anglików, którzy wsparci od Indyanów, pod *Blackrock* przeszli *Niagarę*, zupełnie pobitym.

(z *Gaz. Berl.*)

z Holszteynu dnia 16go Lutego n. s.

Król Jegomość Duński wydał następną Deklaracyą:

„Przez troskliwe starania Duńskiego Rządu, wojna, która przez lat 15 pustoszyła Europę, nie zamieszala spokoyności Duńskiego ludu; kiedy nakoniec Król, już to dla wsparcia żeglugi swoich poddanych, już to, dla zabezpieczenia prowincyi z Niemcami graniczących, widział się nagle przymuszonym do użycia środków obrony — Zamach Angielskiego oręża na stolicę J. K. Mości, i uprowadzenie floty Duńskiej w r. 1807, położyły koniec tey szczęśliwey spokoyności, którą za staraniem Króla cieszyli się dotąd jego poddani. — Kraie Duńskie miały w tém zdarzeniu jednegoż z Francją nieprzyjaciela. Stąd wynkło, że Rząd starał się i zawarł był z tęp mocarstwem przymierze. — Cesarz Francuski przyrzekł dać woysko i pieniądze posilki: jakoż w samey rzeczy rozkazał licznemu wojsku wkroczyć w granice Danii — Umówiono było, że koszt utrzymania woyska miał być ponoszonym przez Rząd Francuski — Wynosił on kilka milionow talarow — Tymczasem to woysko, nie nie przedsiębiorąc, było dłużey ciężarem krajn, niżeli Król mógł tego sobie życzyć — Koszta jego utrzymania nie były wyrachowane, a rekwizycye Danii w tym względzie tak były daremne, jako i upomnienia się o przyobiecane pieniądze posilki.

„Tymczasem skarb publiczny, którego źródła już przez wojnę morską wyczerpane były, przez nowe wydatki zupełnie wycięczony, uczuł wkróte smutne skutki wprowadzenia systematu lądowego, który był podany, jako środek do przywrócenia powszechnego pokoiu — Wcielenie do Państwa Francuskiego miast Hanzeatyckich i pogranicznych prowincyi skępowało tym bardziey nasze handlowe z krajami Niemieckimi stosunki. Skutki te rozciągnęły swój wpływ nawet na związki naukowe. Formalne, często powtarzane przyrzeczenia spodziewać się kazaly, że te przeszkody, tak mocno przeciwnie dobremu porozumieniu, jakie J. K. Mość z Państwem Francuskim starał się utrzymać, usnzione będą: ale ta nadzieia zawsze zawiedziona była.

„Gdy armia Francuska w zimie r. 1812 i 1813 odwrót swój czyniła, zniknęły te woyska Francuskie, które podług wyraźney umowy granice Holszteynu zasłaniać były powinny — Ponieważ Rząd Francuski w tymże czasie oświadczył, iż ze wszystkimi swemi nieprzyjaciółmi chce traktować o pokoy, J. K. Mość sądził być rzeczą ze swoim interessem zgodną uczynić także Anglii propozycye do pokoiu. Przymierze z Francją nie miało więczey żadnego celu. Chętnie byłby Król zapobiegł odzyskaniu na powrót przez

Francuzów miast Hanzeatyckich: aby wojnę od granic swoich oddalił, i odwrócił spustoszenie tych miast, których pomysłność jest tak ściśle połączona z dobrem jego poddanych; lecz J. K. Mość w wykonaniu tego przedsięwzięcia znalazł zawady. Interes Danii wymagał przyjąć uczynioną propozycyą odnowienia przymierza z Francją, w obszernieyszem niż pierwey obietnicy, dla zapewnienia sobie silney pomocy przeciwko Monarchom, którzy nie przestawali oświadczać, iż postanowili wspierać zamiary Szwecyi przeciwko całości Duńskich krajów. — Król ze swoiey strony wykonał sumiennie wszystkie warunki traktatu.

„Gdy woyska Duńskie, jako posiłkowe obok Francuskich walczyły, odbierały one zaledwo część żołdu, który im podług traktatu należał, a poddani J. K. Mości ponieśli znaczną stratę tak przez sekwestr włożony na ich towary w *Hamburgu* i *Lubece*, które remi rządzić Francuzi przywłaszczyli sobie prawo, jakoteż przez zagrabienie bankowych tych miast funduszow. Odezwy do Władz Francuskich i powtórzone kilkakrotnie reklamacye były w tym względzie, jak i we wszystkich innych daremne.

„Traktatem warowano było, że korpus 20,000 ludzi ma być zawsze obecny i gotowy do zasłonięcia *Jutlandyi*, lecz Marszałek *Xze Eckmuhl* opuszczając stanowisko zasłaniające tę prowincyą, ze wszystkimi swoimi wojskami poszedł do *Hamburga*. Korpus woysk Królewskich zostawiony tym sposobem swemu własnemu losowi nie był zdolny oprzeć się prz magają ey sile, która się gwałtownie posuwając otwierała sobie weyście do kraju — Wkroczenie nieprzyjaciół do *Xięstwa*, i upadek twierdz były skutkiem, iż Król Jmć uyrzał się opuszczonym przez Sprzymierzeńca, na którego pomocy mógł się być słusznie zasadać.

„J. K. Mość był tedy przymuszonym zezwolić na bardzo ciężkie ofiary dla ubezpieczenia reszty swoich krajow, zagrożonych przez nieprzyjaciela, którego potęga składała się z woysk wielu narodow, i dla odzyskania prowincyi, które już były w obcey mocy. — J. K. Mość odwołując zatem swojego Ministra od dworu Cesarza Francuskiego, i uwiadamia razem Ministra tegoż Monarchy rezydującego przy swoim dworze, iż odtąd w urzędzie swoim uznawanym nie będzie, i że obmyślone będą niezwłocznie środki jego do Francyi powrotu. — J. K. Mość oświadcza razem, iż z Monarchami Sprzymierzonymi chce się zjednoczyć przeciwko Francyi, dla pozyskania powszechnego pokoiu, do którego wzdychają wszystkie narody *Europy*, i którego tak bardzo potrzebuie Dania. *Middelfahrt* 17go Stycznia 1814.

Kiel dnia 24go Stycznia n. s.

Traktat Przymierza

„Między Nayaśnieyszym Królem Szwedzkim z iedney, a Nayaśnieyszym Królem Duńskim z drugiej strony.

W Imie Nayaśnieyszey i nierozdzielney Tróycy.

Nayaśnieysi Królowie Szwedzki i Duński, przeięci zobopólnie chęcią ukończenia, nieszczęśliwym przypadkiem wszczętę po między nimi wojny, przez pokoy szczęśliwy; pragnąc oraz przywrócić dobre porozumienie między obudwoma Państwami; w tym celu i dla ułożenia zasad, któreby trwałość pokoiu na zawsze zabezpieczaly, mianowali następujących pełnomocników, iako to: Król Jmć Szwedzki Pana *Gustawa Barona de Vetterstedt*, Komandora Szwedzkiego orderu gwiazdy, kawalera Pruskiego orderu czerwonego orła pierwszej klasy, iednego z ośmnastu akademii Szwedzkiej; a Król Jmć Duński Pana *Edmunda Bourke* swego Podkomorzego, ozdobionego wielką gwiazdą orderu *Danebrog*, i kawalera orderu białego orła; którzy po wymianie wzajemnych pełnomocnictw, za dokładne uznanych, ugodzili się na warunki następujące:

Warunek 1szy. Ma panować na przyszłość między Nayaśnieyszymi Królami Szwedzkim i Duńskim, pokoy, przyiaźń i dobre porozumienie. Obie dwie wysokie strony, użyją wszelkich środków dla utrzymania zupełney zgody, między sobą i swemi podda-

nymi, i chronić się będą usilnie wszystkiego; coby takowej, między niemi szczęśliwie przywróconey, szkodliwém bydz mogło.

2gi.) Ponieważ Króla Jmci Szwedzkiego nie wzruszoném jest postanowieniem, sprawy swojej nie odłączać od sprawy Mocarstw Sprzymierzonych; gdy oraz Król Jmci Duński pragnie zapewnić znowu dla swych poddanych, wszelkie dobrodzieystwa pokoiu; gdy nakoniec Monarcha ten, za wstawieniem się Królewicza Jmci Szwedzkiego, ze strony Najjaśniejszego IMPERATORA Wszech Rosyji i dworu Pruskiego, otrzymał wyraźne zapewnienie przyjacielskiego sposobu myślenia, w tém co się tyczy przywrócenia dawnych przyjacielskich stosunków, iak takowe trwały przed wybuchnięciem wojny — przeto obowiązując się Król Jmci Duński, i przyrzeka uroczystie nie opuścić z swej strony: coby zawarcie przymierza pokoiu, między nim, a Najjaśniejszymi IMPERATOREM ROSSYYSKIM i Królem Pruskim, przypieszyć mogło. Nawzajem Król Jmci Szwedzki przyrzeka uroczyste wstawienie swoje u Wysokich Sprzymierzonych Mocarstw, aby ten święty cel mógł iak najprędzey przyiść do skutku.

3ci.) Król Jmci Duński, chcąc dać widoczny dowód chęci ponowienia ścisłych stosunków z Wysokimi Sprzymierzonymi Króla Jmci Szwedzkiego, i w zupełném przekonaniu: że życzeniem onychże jest także rychłe przywrócenie pokoiu, tak iak ten był przed wybuchnięciem wojny, oświadcza niniejszém uroczystie: iż należyć będzie czynnie do wspólnej sprawy przeciw Najjaśniejszemu Cesarzowi Francyi, wypowie Władzcy temu wojnę, i w tym celu przyłączy w oznaczonej liczbie korpus Duński do wojska Niemiec Północnych, pod wodzą Królewicza Szwedzkiego; a to wszystko podług prawideł i w skutku układu, iak takowy jest teraz zawarty między NN. Królami Duńskim i Wielkiet Brytanii.

4ty.) Król Jmci Duński rzeka się nieodzownie i na zawsze, w swoim i następców swoich, imieniu, na korzyść Króla Jmci Szwedzkiego, i jego następców, wszystkich praw i pretensyi do Królestwa Norwegii, to jest: do poniżej wymienionych Biskupstw, i dyecezyi, iako to: *Christianzand, Bergenhuus, Aggerhuus, Drontheym*, wraz z *Nordlandyą* i *Finmarchiją*; aż do granic Państwa Rosyjskiego.

Te Biskupstwa, dyecezye i prowincye, składające Królestwo Norwegii, wraz z ich mieszkańcami, miastami, portami, twierdzami, wsiami i wyspami wzdłuż całego brzegu tego Królestwa, a oraz z przynależnościami (wyjąwszy *Grenlandyą*, wyspy *Ferreyckie* i *Islandyą*;) daley wszystkie prerogatywy, prawa i pobierania, będą na przyszłość uważane za własność zupełną i udzielną Króla Jmci Szwecyi, i z Państwem tém, składać będą połączone Królestwo. Na ten koniec obowiązując się Król Jmci Duński uroczystie, tak w swém, jako też w swych następców, a na koniec w imieniu całego Państwa, na przyszłość nie czynić żadnych pretensyi, tak bezpośrednio jak pośrednio, do Królestwa Norwegii, jego Biskupstw, dyecezyi, wysp i innych posiadłości. Wszyscy mieszkańcy mocą niniejszego zrzeczenia się, wolni już są od przysięgi, którą Królowi i Koronie Duńskiej wykonali.

5ty.) Król Jmci Szwedzki obowiązując się nawzajem uroczystie, mieszkańców Królestwa Norwegii i należących do niego posiadłości, utrzymać przy ich wszystkich prawach, wolnościach, przepisach i przywilejach.

6ty.) Ponieważ cały dług Monarchii Duńskiej równie na Norwegii, jak na innych częściach tego Państwa jest zapewniony, przeto Król Szwedzki jako Władca Królestwa Norwegii, obowiązując się przejąć na siebie część wspomnianego długu, w stosunku do ludności i dochodów Norwegii.

7my.) Król Jmci Szwedzki, w imieniu swoim i swych następców, na korzyść Króla Jmci Duńskiego, rzeka się nieodzownie i na zawsze, praw swoich i pretensyi do Xięstwa *Pomeranii Szwedzkiej* i wyspy *Rugen*. Prowincye te ze wszystkimi swymi mieszkańcami, miastami, portami, twierdzami, wsiami,

i wyspami, równie jak i prerogatywami, prawami, pobieraniami, na przyszłość uważane będą, za zupełną własność korony Duńskiej, i wcielone zostaną do tegoż Królestwa. Na ten koniec obowiązując się Król Jmci Szwedzki, tak w swoim, swoich następców, jako też całego Państwa Szwedzkiego imieniu, nie czynić nigdy ani bezpośrednio, ani pośrednio, żadnych pretensyi do wspomnianych prowincyi, wysp i posiadłości; wszyscy mieszkańcy onychże mocą niniejszego zrzeczenia się, wolni są od przysięgi, którą Królowi Szwedzkiemu i koronie wykonali.

(dalszy ciąg następnie.)

WIADOMOSCI ROZMAITE.

(z *Gazet, St. Peterzb. Ryskiety i Berlin.*)

— Podług doniesienia z *Frankfurtu* przedpoczątkowo wojsk Sprzymierzonych d. 12go Lutego n. s. sięgały do *Melun* o pięć mil niemieckich od *Paryża*.

— Nie tylko z *Lausanny* i z *Bernu*, ale nawet z *Genewy* Sprzymierzeni prowadzą artylleryą. D. 12 Lutego n. s. 40 dział ciężkich i wiele amunicyi z tego ostatniego miasta przybyło do *Grouchy*.

— Napoleon przed odjazdem swoim z *Paryża* Małżonkę swoją, jak dawniey, przez listy otwarte, mianował *Regentką*, a *Józefa*, byłego Króla *Hiszpańskiego*, *Naczelnikiem Gwardyi narodowej Paryskiej*.

— Piszą z *Vittorji*, że *Depesze* przywiezione do *Madrytu* przez *Xięcia San Carlos*, przyjaciela i towarzysza w więzieniu *Ferdynanda VII.* miały być złożone przed *Radą Stanu*, na konferencyą zaś wezwany, *Xże San Carlos*, i *Minister Angielski*.

— Dnia 6go Lutego Król Jmci Duński, po niebezpiecznym i trudnym przebyciu *Bełtu*, przyiechał na saniach do *Kopenhagi*.

— W *Belgium* ogłoszono, iż *Xże Sasko-Weymarski* został mianowany *Gubernatorem Jeneralnym Prowincyi Belgickich*. D. 8 Lutego *Xiąże Klarency* przybył do *Bruxellii*.

— Ogłoszona została *kapitulacya* twierdzy *Gorcum*. Przy zdobyciu tego bardzo ważnego miejsca, dostali się w moc Sprzymierzonych *Jen. Dywizyi* i *Senator Ramon*, wielu *Oficerow* i około 4000 żołnierzy; oprócz tego 176 dział do użycia zdatnych, z których 141 metalowych, 800 centnarow prochu, 185,400 ładunkow, 5000 sztuk broni, mnóstwo szabel różnych gatunkow, *fabryka strzelby*, *Ludwisarnia*, 50,000 frankow, i na 4 tygodnie zapasow żywności.

— Podług powieści jednego *Hollenderskiego* dezertera, który d. 3go Lutego armią *Francuską* opuścił, nieukontentowanie tego wojska codziennie do wyższego podnosi się stopnia — Jeden żołnierz z szeregu miał wystrzelić do *Cesarza*, ale go chybił, i w teyże godzinie przypłacił śmiercią niedopełnionego zamysłu.

— Donoszą z *Lille* pod dniem 31 *Stycznia*, że korpus *Malkontentow*, od 3 do 4000 ludzi z popisywanych i *dezertetow* złożony, przebiega tamte okolice. Ten rozruch tym jest szkodliwszy dla *Francyi*, iż on przeszkadza *opatrzeniu żywnością* twierdz *Dunkierki* i *Lille*.

— *Xiąże Panujący Niderlandski* wyprawia *Posła* swojego do *Stanow zjednoczonych Ameryki Północney*.

— Gdy *Xże Berry* przybył na wyspę *Jersey*, odebrał zapewnienie z *la Vendéc*, że jak tylko stopę na ląd stały postawi, 40,000 wiernych *Burbonom* poddanych, zgromadzi się pod jego chorągwie.

— *Gazeta Szafhuska* zapewnia, że *Vandamme* odkrył, iż *Napoleon* 350 milionow frankow zebranych z *Niemiec*, umieścił na banku *Angielskim*, pod imieniem *zmyślonego domu handlowego*, na którego imie *wexle* wydane zostały.

— *Miasto Monbard*, w którym przebywał *nieśmiertelny Buffon*, otrzymało od *Xcia Schwarzenberga* *zalogę bezpieczeństwa*, gdyż jak ten *Xże* w liście do *Pani Buffon* wyraża „miejsce pobytu niegdyś *dzieciopisa natury*, świętem być powinno dla *przyjaciół nauk* i *oświecenia*.”

— D. 5go *Stycznia* *Lord Bentinck* był w *Neapolu*, i w ten czas ułożył *traktat* z *Królem Neapolitańskim*.

Ostateczne ostrzeżenie do Possessorów Dóbr i Kapitałów Edukacyjnych.

1 Kommissya do Funduszów Edukacyjnych na Guberniie Litewskie, Białoruskie, Mińską i na Przewincyą Białostocką naznaczona, pomimo użyte środki nie widząc ze strony Possessorów dóbr i kapitałów Edukacyjnych przywoitey troskliwości i pośpiechu w opłacie remanentów od nich należących, a z drugiej strony uważając, że zamitrażony w znaczney iuż ilości dochód szkolny może zrzędzić zupełne zatrzymanie biegu nauk; przymuszoną nakoniec zostaje przystąpić do kroku iuż ostatecznego, to jest: do wyznaczenia stosownie do Konstytucyi 1775 *Sekwestratorów*, dla odjęcia dóbr niewypłatnym Possessoróm i dla ogłoszenia onych pro vacantibus do przedaży przez licytacyą, oraz do zaięcia dóbr Ewikcyjnych w extenuacyą. Uwiadamiając o tém Kommissyia Possessorów dóbr i kapitałów Edukacyjnych, ieszcze im ostateczny podaje śródek do uniknienia tego przez prawo i przez rozkazy Zwierzchności wskazanego rygoru: a ten śródek jest nie inny tylko, ażeby w przeciągu tygodni trzech od daty tey publikaty wnieśli należytość Funduszowi Edukacyjnemu zawinioną. Ktokolwiek w tym naznaczonym terminie okaże troskliwość w zaspokoieniu Funduszu; taki, chociażby nawet zostawał ieszcze cokolwiek dłużny, znajdzie wzgląd sprawiedliwy, i rugowany z dóbrnie będzie. Ci zaś, co są zupełnie w opłaceniu remanentu niebali, którzy nie tylko z lat kilku zostają dłużni, ale i późniejsze nawet raty płacić zupełnie zaprzestali; tacy, iako iuż na żaden wzgląd nie mogący zasługiwać, dobra przez nich posiadane bez powrotu utracą. Przed upłynieniem powyżey oznaczonego Śniedzielnego terminu od daty dójścia tey publikaty, każdy Possessor dóbr i kapitałów Edukacyjnych uprzedzając wysłanie Sekwestratora, zawiadomi Kommissyą wiele remanentu do Kaznaczeystwa zapłacił i iaka ieszcze ilość do wypłacenia pozostaje. Niedawiający o tém wiedzieć Kommissyi, poczytani będą iako niechący iuż zupełnie korzystać z tego udzielonego ieszcze trzytygodniowego terminu, i poświęcający dobrowolnie majątki swoje na odjęcie i przedaż per plus offerentiam. W tych tedy kontentach Kommissya postanowiwszy przesłać do każdego Possessora exemplarz drukowany tego ostatecznego iuż ostrzeżenia, podadz ono nadto i do Gazety Kuryera Litewskiego Kancellaryi swoiey zaleca. Datt w Wilnie na Sessyi dnia 26go Februaryi 1814 roku.

Adam Hrabia Chreptowicz Kom. Sąd. Edukacyjney Kommissarz.
Michał Dmochowski Pisarz.

OBWIESZCZENIA SĄDOWE.

2 Kommissya Sądowa Edukacyjna Gubernii Wołyńskiej, Podolskiej i Kijowskiej, podaje do wiadomości, iż gdy licytacya arędowney possessyi dóbr pierwey XX. Pawlinów Włodawskich, teraz Edukacyjnych połowy wsi Pulemca, Chrypska i Wólki Chrypskiej w Gubernii Wołyńskiej, Powiecie Włodzimierskim, w bliskości miasteczka Włodawy leżących, poprzedniczém ogłoszeniem na trzech terminach dnia 2 Grudnia 1813 roku 2m Stycznia i 2m Lutego roku idącego odprawiać się mająca, dla niestawienia się ochoczych dójść nie mogła; Kommissya jeden ieszcze, i to ostatni termin licytacyi takowey na dzień pietnasty Maia roku biejącego naznaczyła. Chcący zatém ubiegać się o pomienionych dóbr Possessyą, od dnia 12go Czerwca roku idącego zaczynać się mającą, raczą się na rzeczony termin dnia 15go Maia stawić w Krzemieńcu, w miejscu zasiadania Kommissyi niniejszey. — Inwentarz okazujący stan terazniejszy tych dóbr, oraz warunki licytującym podać się mające, są w zwykłych godzinach w Kancellaryi Kommissyi swéy, wolne każdemu interessowa-

nemu do przeyrzenia — Dan w Krzemieńcu dnia 6go Lutego 1814 Roku.

(Popisano) Kommissarz Sąd. Eduk. Filip Hrabia Plater.

Pisarz Fr. Rudzki.

1 Sąd Taxatorsko-Exdywizorski Dekretem Remissyjnym Sądu Głłgo Departamentu 2go na rozdział majątku po zesłym z tego świata Ignacym Narkiewiczu pozostałego, przeznaczony ad fundum Kamienicy na Szklaney Ulicy, w Mieście Wilnie sytuowaney zieżchawszy po uskutecznienu Akcessoryjnych wyroków i wzięciu ostatecznym do namowy, załatwiwszy spory i kwestye zachodzące, Dekret na dniu 3cim miesiąca Marca terazniejszego roku ogłaszać i promulgować będzie i dla tego, ażeby strony będące w tym procederze, tak dla wysłuchania Dekretu, iako też powzięcia wiadomości o lokacyach summ zarekognoskowanych iawili się, niniejsza się podaje Awizacya.

Sądu Exdywizorskiego
Regent Dominik Szklennik.

2 Sąd Exdywizorski, w majątności Janopolu odbywający się, po dokonaniu dzieła sobie poruczonego, zabierając się do promulgaty Dekretu, ażeby wszyscy Kredytowowie, mający w nim swoje pretensye, do wysłuchania tegoż Dekretu, i przyięcia satysfakcyi, zebrać się mogli — Ogłasza, iż w dniu 6 miesiąca Marca roku terazniejszego promulgata wyroku nastąpi, i przy tym obwieszcza, że do dni 8 po ogłoszeniu tegoż wyroku, dla przyięcia przysięg i zwołowania appellacyów, trwać in fundo Janpola będzie — Dla wiadomości więc powszechnéy, ogłoszenie to, do potrzykrotney wszystkim przez gazetę komunikacyi podaje — Datt roku 1814 miesiąca Februaryi dnia 20go w Janpolu.

Onufry z Klimontta Klimowicz Sędzia Ziemski Powiatu Wilkomir. Exdywizor. Prezyd.

Felicyan Zeffeld Gadon Ziemski Powiatu Telszewskiego Pisarz, Exdywizor.

Franciszek Łopaciński Sędzia b. Grodzki Upitski Exdywizor.

1 Sąd Taxatorsko-Exdywizorski na rozdział majątku Star: Peysacha Szenderowicza Obywatela Wileń: naznaczony z reguły Dekretu Remissyjnego Ziem: Wileń: ad fundum Kamienicy w Wilnie pod Nrem 236 między Jądkową a Żydowską ulicą sytuowaney przybywszy, jako w pierwszym terminie komportacyą wszelkich Dokumentow od dnia 1 Apr: po dzień 1 Maja roku idącego do Kancellaryi Ziem: Wileń: z oddaniem adinvicem Kopii z Spraw na wszystkich Kredytorach i Pretensorach, oraz na samym Star: Peysachu Szenderowiczu wespół z rejestrem majątku ruchomego uznał, persystencyą do dnia 15 Maja zamierzył i dalsze początkowe ustanowiwszy wyroki, termin powtórny zjazdu dzień 1 Junii 1814 roku naznaczył: żeby więc Kredytowowie i Pretensorowowie do takowego Sądu pod upadkiem swych pretensyow stawali i łączyli się, niniejszą trzykrotną do Kuryera Litt: podaje awizacyą.

OŚWIADCZENIA

2 Oświadczenie Imieniem JPanów Michała i Karoliny z Preysów Machnaurów, oraz Maryanny Preysówny z dokładem jey opieki Obywatelów Wileńskich, czyni się z następney okoliczności — Frydrych Preys, obiawszy po Rodzicach swych w Mieście Wilnie na Ulicy Zamkowej Kamienicę w trzeciej tylko części na Jęgo, a we dwóch na oświadczaiącą się Karolinę Machnaurową i Maryannę Preysównę spadającą, nie tylko że intraty kilkoletnie zmarnotrawił, ale nadto na swoją część znaczne długi zaciągnął, a gdy Kredytowowie onego zajmować przez Tradycyę, nie tylko jego schedę, lecz i oświadczaiących się zaczęł, w ówczas oświadczaiące się wszedłszy z prośbą do Magistratu Wileńskiego zyskali dodanie sobie opieki, która starała się dotąd schedy oświadczaiących się ochraniać, między tym Frydrych Preys oddalając się z Wilna, postanowił dwa Tranzakta, piérwszy zapis Plenipotencyjny Wielmożnemu Justynowi Wysockiemu do ułatwienia jęgo interessow, drugi Assekuracyjny nadający moc oświadczającym się Machnaurom układać się z Kredytorami jęgo, lecz to czynił za wiedzą W. Wysockiego — to wszystko uczynił w roku 1811 Oktobra 5go — Na mocy więc takowych Tranzaktów oświadczaiący się Machnaurowie z wielu Kredytorami poczynili układy, wielu

splacili, a gdy dostrzegają, że opłacone długi przewyższają wartość schedy Fryderyka Preyssa, a tym czasem robione przez iego nowe kredyty w Słoniemie mogą jeszcze bardziej obciążyć iego schedy — tudzież gdy tenże Fryderyk Preyss, przez list w Roku idącym 1814 Februrij 13go dattowany z Słoniem, dał oświadczającemu się Machnaurowi wiedzieć, że Plenipotencyą wydaną W. Wysockiemu przez uczynione w Aktach Ziemskich Powiatu Słoniemskiego w roku 1814go Februrij 10go oświadczenie cofnął, z tym tak w celu zapobieżenia mogącym się przez Fryderyka Preyssa namnożyć ciężarom, iako też w zamiarze zawiadomienia kredytorów tegoż Preyssa w Gubernij Wileńskiej znajdujących się, oświadczający się przedsięwzięli uwiadomić, aby nikt odtąd nie wazył się kredytować żadnych summ, gdyż dla obojżonej już onego schedy, satysfakcyi zyskać nie będą mogli, kredytorów zaś dawniejszych ostrzegają, iż gdy W. Wysocki jest już usuniętym od Plenipotentowania, a w przytomności onego tylko można było układy czynić — Zatem, iż onych już zawierających oświadczający się samoiedni nie mogą — u tego Oświadczenia podpis taki, Michał Grabowski Opiekun — Roku 1814 miesiąca Februr. 20 dnia

2 Judel Neftolowicz Gruszko, na mocy mnie Kawencyynego Dokumentu wydanego od W. Rewkowskiego Deputata Powiatu Oszmiań: na połowę Domu jego w mieście Wilnie sytuowanego, wydałem dwie Plenipotencyi Star. Gdalii Abramowiczowi Kupcowi 2giey Gildyi Białostockiey iedną na onym domie zawierając w imieniu moim kontrakty, drugą na uzyskanie mnie należności od Skarbu, i iak w onych jest poszczególniono, że owa Plenipotencya miała służyć od dnia 17go Februrij, a gdy ja Judel Neftolowicz posłałem moiego drugiego Plenipotenta, i ten przybył dnia 16go i podał nazajutrz rano prośby do Policyi, i Gubern. Rządu Białostockiego, o wydaniu Plenipotencyow przezemnie Judela Neftolowicza Gdalii Abramowiczowi wydanych Kupcowi drugiey Gildyi Grodz. o znikczemieniu takowych Plenipotencyi, ażeby nikt z onym w żadne kontrakty, w umowy ze Skarbem, albo z partykularnemi nie wchodził, ostrzegam przez ninieyszą awizacyą, iż wagi i waloru żadnego mieć one dane Plenipotencye przezemnie Judela Neftolowicza Gruszki Gdalii Abramowiczowi Kupcowi Białost. drugiey Gildyi wydane mieć nie będą, przed całą Publicznością oświadczam.

DO PRZEDAŻY, ZASTAWY ALBO ARENDY.

3 Folwark *Wysoki Dwór*, położony w Powiecie Wilkomirskim nad rzeczką Niemenkiem o mil 16 odległy od Rygi, składający się z dymów włociańskich powinności pełniących 40, w najlepszych gruntach, łąkach i lasach, bez najmniejszey dyfferencyi w granicach znajduje się do wyprzedania na wieczne dziedzictwo, albo do wypuszczenia zastawą, lub do zarędownia, intraty roczney czyni 23,675 złch groszy 10. Zyczący nabydź wyż wymienionego folwarku tym, lub owym sposobem, zechcą się udać do dziedzica dóbr Ponedellu w Powiecie Wilkomirskim o mil 13 od Powiatowego miasta Wilkomirza.

1 W imieniu wszystkich Kredytorow mających lokacje z Dekretu Exdywizorskiego na kamienicy Po-Jocherowskiej, podaje się do wiadomości: iż taż kamienica pod Nrem 55 w mieście Wilnie na Zamkowej ulicy sytuowana od terminu dnia 23 Aprila roku idącego 1814 jest do wypuszczenia w arędę roczną, ktoby zatem życzył wziąć pomienioną kamienicę w arędę, tedy dla zrobienia umowy i zawarcia kontraktu ma się udać do niżej podpisanej, mającey nad taż kamienicą administracyą za Dekretem Exdywizor: massy Jocherowskiej, mieszkającej w własnym domie pod Nrem 110 na Zamkowej ulicy sytuowanym — Datt w Wilnie roku 1814 27 miesiąca Februraryi. — Zuzanna Lachowiczowa Sekr: b. D. P.

N O W E K I A Ż K I.

3 W Księgarni Uniwersytetu na ulicy Święto - Jańskiej, znajduje się do przedania nowe wyszłe z druku Książki.

Historia Rzymska od założenia Rzymu do upadku Cesarstwa na zachodzie, podzielona na dwie części: pierwsza obejmuje Dzieje Rzeczypospolitey, druga Cesarstwa napisana przez Doktora Goldsmith, podług dwónastego wydania Angielskiego na język Francuski przez C. G. a z tego na Polski przez M. O. i A. M. przełożona 8vo 2 tomy w Wilnie 1813. — zł: 12.

Abregé de la Grammaire française de M. de Vailly: Krótki zbiór Grammatyki Francuskiej P. Wailly przez X. Kajetana Kamieńskiego S. P. edycya nowa poprawna 8vo w Wilnie 1813 zł: 3 gr: 10.

Grammatyka języka Polskiego według prawideł JX Kopczyńskiego, napisana przez J. P. Bohdanowicza Dworzeckiego 8vo w Wilnie 1813. — zł: 2 gr: 20.

O towarzystwach Biblijnych i ustanowieniu onegoż w St Petersburgu 8vo w Wilnie 1813. — zł: 1 gr: 20.

Kalendarzyk polityczny na rok 1814 zawierający w sobie: 1. Kalendarz zwyczajny starego i nowego stylu, 2. Familie panujące w Europie, 3. Uniwersytet Imperatorski Wileński z jego wydziałem, 4. Duchowienstwo Rzymsko Katolickie, 5. Gubernie od byłej Polski do Rosyji przyłączone. Wilno 18vo. — zł: 3 gr: 10.

Virgilego Marona Eneida czyli wiersz bohaterki ku czci Eneasza z Troi: Przekładania Jacka Przybylskiego, z kopersztynchami i mapą, 2 tomy 8vo w Krakowie 1812. — zł: 33 gr: 10.

W E Z W A N I A

2 Zyczący wypuścić w trzyletnią, lub też i w dalszy czas, arędę, majątek w bliskości Wilna położony, i nie daley nad sześć mil; któryby zawierał w sobie od dziesięciu do dwódziesiętu dymów ciągłych, Młyn, Browar, Las na potrzeby, a nadewszystko zabudowanie mieszkalne; raczy zgłosić się dla zainformowania się do handlu JP. Kotkiewicza Radzcy M. W. przeciwko Ratusza.

3 JP Eufrozyna Toszczyńska nayspokorniey uprasza W. Komornika Zaborowskiego i każdego któryby wiedział o życiu i mieyscu przebywania Michała, Ignacego i Anny Toszczyńskich, i łaskaw był ich Siostrę wyżej podpisaną o tém uwiadomić; aby raczyli swoje listy nie do Rygi, lecz do Nitawy odsyłać pod kopertą JP. Berlinga Notaryusza w Nitawie.

1 Podaie się do wiadomości, iż w majątności Gross-Ekau nazwaney zakłada się tej wiosny pod dozorem JP. Piotra Kockum Fabryka robot miedzianych i hamernia. Jeżeliby więc kto podobnych robot potrzebował, ma się udać do JP. Piotra Kockum do Gross-Ekau, gdzie za mierną zapłatę najlepiej będzie usłużony.

O G Ł O S Z E N I A

3 Niżej podpisany w imieniu Uur: Leonarda Sędz: Pttu Szawel: Józefa Podstol: Xtwa Zmudz: braci Giedyminow, Konstancyi z Giedyminow Jagminowey Koniuszney Pttu Szawelskiego, Anny Giedyminowny Podstolanki Pttu Szawel: czyniący, na zaawizowane oświadczenie w dodatku Kuryera Littgo za Nr: 104 zeszłego 1813. Roku Msca Xbra 18 dnia w Aktach Ziemskich Pttu Wileńskiego Jmieniem dalszych Konsukcesorow do osiągnięcia własności po zeszłym z tego świata s. p. Józefie Rynkszelewskim Sędzią Ziemskim Szawel: pozostałym przyszyłym, zapisanego, następnie odpowiada: z racyi że Majątek wszelkiego rodzaju po zeszłym Sędziu Rynkszelewskim pozostały iakby rozmyślnie dyspozycyą ostateczney woli iego sporządzoną na 16 sched równego działu rodzenstwa przeznaczonym został, z których to Konsukcesorow gdy rozmaite przekonania i ustrome chęci pomimo wole Testamentową zachodziły, z tego powodu wielkie zamieszanie, niezgody a nawet skargi procederowe nastąpiły o co w późniejszym czasie przez właściwe szrodki porozumiawszy się, cała pozostała własność tak na Majątku leżącym, rachony, iakoteż w papierach iednocześnie podzieloną została, a z tym, zdaie się z hoku nieinteressowanej osobie można bydż przekonany, że gdzie interes ile o podział swojej własności kilkadziesiąt Osob traktowało, nie mogła nastać omyłka w wydaniu Obligow na 14000 zł: Pol: iak to udowodnią pryncypalnie dwa Dokumenta w dniu 19 Xbra 1809 Roku i w dniu 1 Junij 1813 Roku między temiż Konsukcesorami zawarte, lecz że to istotnie dla prawnotki na zamitnienie satysfakcyi Obligom zwyczajnym sposobem opłaty terażniejszego wieku Debitorow jest przysposobionym, w czasie i mieyscu należycie przekonanym będzie. 1814 Ru Febr 6 dnia Józef Giedymin

D O P R Z E D A Ż Y

2 W Oranżeryi W. Strumilly za Rudnicką bramą za domem Zawela położoney, znajdują się w każdym czasie do sprzedania różne rośliny Treybhauzowe, Oranżeryowe i Ogrodowe, oraz w wazonach kwitnące róże, lękonie pełne w różnych kolorach fiołki, rozedy, hortensye &c. &c. &c. kwiaty cebulowe, bukiety z kwiatow, i różne nasiona, a z Inspektow wszelka ogrodnina.

1 Do przedania znajduje się w Domie Święcickiego na Skopówce Kocz z 4ma chomąkami Ruskiemi, zupełnie oporzędzonemi, ktoby sobie życzył nabydź, niech się zgłosi do samego Gospodarza tego Domu.

M o d y

1 Pani Borge, Mistrzyni Mod, robi mody i Suknie: mieszka na ulicy Trockiej, w domie Tarnowskiego N. 597. na pierwszym piętrze od Ulicy.